

Fil-Qorti Ċivili, Prim'Awla (Malta)
Onor. Imħallef Dr. Doreen Clarke LL.D

Rikors Ĝuramentat Numru: 151/2024DC

*Josephine sive Joyce Grech (I.D. 775456M)
bhala prokuratrici tal-assenti binha
Jean Paul Grech (I.D. 26989M)*

vs

Dinah Aquilina (I.D. 337590M)

Illum, 9 ta' Mejju, 2024

Il-Qorti

Rat **ir-rikors ġuramentat** ta' l-attriċi nomine ppreżentat fit-12 ta' Frar 2024, permezz ta' liema ppremetta s-segwenti:-

1. Illi r-rikorrenti nomine u l-intimata kienu zzewġu gewwa l-Australja nhar it-28 t'Awwissu, 2015, mil-liema żwieġ kellhom żewġt itfal, ossija Denzel Grech li twieled f'Malta nhar 1-10 t'April, 2012 u Xyzel Grech li twieldet Malta nhar it-23 t'Ottubru, 2014.
2. Illi l-kontendenti sseparaw fl-1 ta' Dicembru, 2016 u eventwalment hadu divorzju nhar it-13 ta' Mejju, 2018.
3. Illi bis-saħħha ta' sentenza mogħtija fis-17 ta' Gunju, 2020, mill-Family Court of Australia at Brisbane, Queensland, fl-Australja, fil-kawża numru (P)BRC1166/2019, gew regolariżżati r-responsabilitajiet tal-

partijiet dwar uliedhom, inkluz l-arrangamenti dwar -residenza u aċċess tal-istess ulied (Dok A).

4. *Illi permezz ta' din is-sentenza gie ordnat, fost affarijiet oħra, li t-tfal jirrisjedu ommhom Dinah Aquilina li ġiet awtorizzata li tirreloka mat-tfal hawn Malta.*
5. *Illi, fost affarijiet oħra, l-istess sentenza ordnat li ladarba t-tfal ikunu qed rrisjedu Malta, waqt li missierhom rikorrent Jean Paul Grech jirrisjedi l-wstralja, it-tfal għandhom iqattgħu kull ħin raġjonevoli ma' missierhom kif maqbul bejn il-partijiet, u fin-nuqqas ta' ftehim bejn il-partijiet, it-tfal jistgħu jqattgħu sa għaxar (10) gimghat ma' missierhom matul il-vakanzi skolasticī Maltin tas-sajf u c'ioe bejn Lulju unSettembru, u dan taħt il-kundizzjonijiet stipulati fl-istess sentenza.*
6. *Illi inoltre, fost affarijiet oħra, din is-sentenza awtorizzat lir-rikorrent nomine li jkollu lit-tfal joqogħdu miegħu għal perjodu ta' wieħed u għoxrin (21) lejl konsekuttivi fi kwalunkwe okkażjoni li huwa jżur Malta, u dan taħt il-kundizzjonijiet stipulati fis-sentenza.*
7. *Illi l-imsemmija sentenza ngħatat minn Qorti kompetenti u saret ġudikat.*
8. *Illi r-rikorrent nomine għandu interessa li l-imsemmija sentenza tiġi reża eżegwibbli f'Malta u dan sabiex, fost affarijiet oħra, huwa jkun jista' jgawdi lil uliedu skont l-imsemmija sentenza tal-Family Court ta' Brisbane, fl-Australja.*
9. *Illi l-intimata m'hijiex qed tottempora ruħha mat-termini ta' din is-sentenza u qed iċċaħħad lir-rikorrenti nomine mit-tgawdija ta' wlied.*
10. *Illi għalhekk kellha ssir din il-kawża.*

U wara li hekk ippremetta, talab lil din il-Qorti:

1. *Tordna li din il-kawża tinstema' b'urgenza stante li l-esponenti qed jiġi mċaħħad mit-tgawdija ta' wlied;*
2. *A tenur tal-artikolu 826 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, tordna 1-eżekuzzjoni f'Malta tas-sentenza mogħtija fis-17 ta' Ĝunju, 2020, mill-Family Court of Australia at Brisbane, Queensland, fl-Australja, fil-kawża numru (P)BRC11166/2019;*
3. *Konsegwentement tordna wkoll li l-intimata għandha tottempora ruħha strettament mat-termini tal-imsemmija sentenza, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda aċċess li r-rikorrenti nomine għandu jgawdi versu wliedu.*
4. *Konsegwentement tistabilixxi wkoll l-arrangamenti prattici biex isseħħ l-eżekuzzjoni ta' din is-sentenza, b'mod partikolari, iżda mhux limitatament, dawk stipulati fil-paragrafu għaxra (10), īdax (11) u tmintax (18).*

Bl-ispejjez kontra l-intimata.

Rat **ir-risposta ĝuramentata tal-konvenuta** prezentata fil-15 ta' April 2024 permezz ta' liema eċċepiet:

Illi l-intimata esponenti taqbel mas-sekwenza tal-fatti hekk kif esposti mill-attur rikorrent fl-ewwel, it-tieni, it-tielet, ir-raba, il-ħames, u is-sitt paragrafu tar-rikors ġuramentat tiegħu.

Illi l-intimata esponenti ma taqbilx kategorikament mal-konklużjonijiet hekk kif iddikjarati mir-rikorrent fid-disa' paragrafu tar-rikors promotur tiegħu u l-fatt illi r-rikorrent ma huwiex jara lill uliedu huwa unikament attriwbibli għar-rikorrent;

Illi r-rikorrent huwa liberu illi jżur liż-żewġ minuri ġewwa l-Gżejjer Maltin, u kienet għażla unikament tiegħu illi jonqos milli jeżercita dan id-dritt tiegħu, anzi addirittura qiegħed jalleġa illi ilu jara lil uliedu għal dawn l-aħħar erba' snin minħabba xi kaġun attribwibbli lill-esponenti;

Illi għal kuntrarju ta' dak allegat, huwa ir-rikorrent stess li ma huwiex jottempera ruħu mat-termini din is-sentenza u dan kif ser jiġi ampjament muri waqt is-smiġħ u t-trattazzjoni tal-kawża;

Għaldaqstant, l-intimata esponentai qiegħda taqbel mat-talbiet tal-kawża fl-ismijiet premessi sabiex id-decizjoni imsemmija fir-rikors promotur tiġi reża eżegwibbli f' Malta.

Rat il-verbal ta'l-udjenza miżmuma llum meta l-attriċi nomine rtirat it-tielet u r-raba' talbiet tagħha.

Rat li waqt l-istess udjenza il-partijiet iddikjaraw li qed jirrimettu ruħhom għall-atti u iddikjaraw ukoll li l-Qorti tista' tgħaddi għas-sentenza.

Rat l-atti proċesswali.

Ikkunsidrat

Illi din hija azzjoni tentata ai termini ta'l-artikolu 826 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Din id-dipożizzjoni tipprovdi li

..... is-sentenzi mogħtija minn qorti kompetenti ta' pajjiż barra minn Malta, u li jkunu saru ġudikat, jistgħu jiġu esegwiti mill-qorti kompetenti ta' Malta, bħas-sentenzi mogħtija f'Malta, fuq rikors b'talba biex tiġi ordnata l-esekuzzjoni ta' dawk is-sentenzi.

Illi mbagħad skond l-artikolu 827 ta'l-istess Kapitolu 12 sentenzi ta' Qrati esteri m'hħandhomx jiġu eżegwiti f'Malta:-

- (a) *jekk is-sentenza li tagħha tintalab l-esekuzzjoni tista' tkun attakkata għal xi wahda mir-ragunijiet imsemmija fl-artikolu 811;*
- (b) *f'kaz ta' sentenza mogħtija fil-kontumacja, jekk il-partijiet ma kienux kontumaci skond il-ligi barranija;*
- (c) *jekk is-sentenza fiha xi disposizzjonijiet kuntrarji ghall-ordni pubbliku jew għal-ligi pubblika interna ta' Malta.*

Illi dwar l-artikolu 826 fuq čitat u dwar kif għandu jigi applikat, il-Qorti tal-Appell qalet hekk il-Qorti qalet hekk dwar l-ingħad hekk :- “

... ... meta ssir talba ghall-esekuzzjoni ta` sentenza ta` qorti estera l-indagini li trid issir mill-qorti lokali ma tridx tkun koncernata bil-mertu tal-proceduri quddiem il-qorti estera li wassal għal dik is-sentenza ghax altrimenti l-qorti li tkun giet mitluba li tagħti esekuzzjoni lil dik is-sentenza tkun qed tassumi poteri li ma kienux intizi bid-dispost tal-Artikolu 826 et sequitur tal-Kap. 12. F`dawn ic-cirkostanzi kull ma hu rikjest mill-Qorti ta` Malta hu li tassigura li dik is-sentenza ma tkunx, (a) tista` tigi attakkata għal xi raguni li, skond il-Kodici ta` Organizzazzjoni u Procedura Civili, tagħti lok għar-ritrattazzjoni a tenur tal-Artikolu 811 tal-Kap 12, (b) li f'kaz ta` sentenza mogħtija fil-kontumacja, jekk il-partijiet ma kienux kontumaci skond il-ligi barranija, u (c) li dik is-sentenza ma jkunx fiha xi disposizzjonijiet kuntrarji ghall-ordni pubbliku jew għal-ligi pubblika interna ta` Malta¹

Illi aktar minn hekk il-Qorti ta'l-Appell esprimiet ruħha ukoll fis-sens li l-eċċeżzjonijiet imsemmija f'l-artikolu 827 għar-rikonoxximent u konsegwenti ezekuzzjoni ta'sentenza estera, m'għandomx jitqajjmu *ex officio* imma l-Qorti għandha tevalwa r-rekwieżieti elenkti f'l-artikolu 827 biss jekk titqajjem xi eċċeżzjoni f'dak is-sens mill-partijiet.

Din il-Qorti ma tahsibx li, ghall-fini ta' l-artikolu 826, Qorti mitluba tesegwixxi sentenza estera, għandha tissolleva sua sponte difiza fit-termini ta' l-Artikolu 827, ghax mhux xogħol il-Qorti li tinvestiga hi jekk hemmx xi ostakolu ghall-infurzar tas-sentenza estera²

Ikkunsidrat

¹ Ref Schoeller International GmbH vs Ellul et deċiżz f'l-10 ta' Mejju 2005.

² Ref Avv Dr Christian Farrugia noe vs Peter Blond International Ltd deċiża 31 ta' Ottubru 2008.

Illi mill-atti processwali jidher li permezz ta' sentenza datata s-17 ta' Ĝunju 2020 mgħotija mill-Family Court of Australia at Bisbaine, Queensland f'l-Australja ġew regolariżzati r-responsabbiltajiet tal-partijiet fir-rigward ta' uliedhom minuri.

Illi fil-kaz in eżami mhux biss ma tqajjment l-ebda waħda mill-eċċeazzjonijiet imsemmija f'l-artikolu 827 imma l-intimata, ghalkemm tikkontesta l-allegazzjoni li hija mhux qed tottempera ruħha mas-sentenza imsemmija, taqbel li għandha tigi ordnata l-eżekuzzjon tas-sentenza.

Illi f'dawn iċ-ċirkostanzi l-Qorti hija tal-fehma li t-tieni talba ta'l-attriči nomine għandha tīgi milquġha.

Illi dwar l-ewwel talba l-Qorti tqis li f'dan l-istadju m'hemmx lok għal deċizjoni dwar smiġħ b'l-urgenza stante li l-kawża qed tīgħi deċiżja llum u čioe f'l-istess jum li fih inżamm l-ewwel smiġħ wara l-preżentata tar-risposta ġuramentata.

Għal dawn il-motivi fil-waqt li tastjeni milli tieħu konjizzjoni ta'l-ewwel talba ta'l-attriči nomine, fil-waqt li tastjeni milli tieħu konjizzjoni ulterjuri ukoll tat-tielet u r-raba talbiet attriči stante li dawn ġew irtirati, tilqa t-tieni talba u konsegwentement tordna 1-eżekuzzjoni f'Malta tas-sentenza mogħtija fis-17 ta' Ĝunju, 2020, mill-Family Court of Australia at Brisbane, Queensland, fl-Australja, fil-kawża numru (P)BRC11166/2019.

Spejjeż ta' dawn il-proċeduri jibqgħu bla taxxa bejn il-partijiet.

**DR. DOREEN CLARKE
IMHALLEF**

**MARVIC PSAILA
DEPUTAT REĞISTRATUR**